

Dermed har man gjort den danske Folkekirke til en Enhed, og derfor afgør denne Lov, hvad man end ellers maatte mene derom, ikke, om det er Præstekaldet, der ejer Kirkegodset, eller det er Staten. Og jeg vil altsaa tro, at ved en Adskillelse mellem Stat og Kirke, hvor dette Spørgsmaal blev afgørende, og hvor man kunde forudsætte, at Staten lod Kirkegodset blive ved Kirken, vilde det blive en indre Strid mellem den samlede Kirke og den Kommune, hvor Kirkegodset hørte hen. Men denne Lov lægger ikke Beslag paa Kirkegodset eller siger noget som helst om, hvem det tilhører. Det synes jeg dog er værd at lægge Mærke til, thi Forholdet er ganske simpelt det, at Forskellen kun er den, at der bliver en mindre Indtægt, naar Jorden afhændes ved Jordvurdering, end naar det er ved frivillig Overenskomst. Selve Princippet er ganske det samme. Og jeg vil gerne i Anledning af det, det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen sagde, sige, at det betyder i Virkeligheden noget andet end det, han udtalte, idet det ved de Embeder, hvor Nettoindtægten derhjemme overstiger Hjemmeudgiften, betyder en Lettelse for Sogmenighedens Udgifter og dermed i, hvad den udskriver i Skat paa Sogmenigheden, men det betyder tillige en Forhøjelse af den personlige Kirkeskat Landet over. Jeg forstaar derfor ikke ret den Strid, der er derom, for det drejer sig finansielt set kun om et meget ringe Beløb i den Henseende.

Nis Nissen: Det vil sikkert være i Overensstemmelse med Tingets Ønske, naar jeg fatter mig kort paa det nuværende Tidspunkt, og jeg tror, det kan gøres, for Sagen er temmelig grundigt belyst fra alle Sider, og jeg tror ikke, der er meget nyt at sige om den. Men der er dog nogle faa Bemærkninger, jeg gerne vil fremføre.

Det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen sagde, at den højtærede Kirkeminister havde fremsat et Lovforslag, som rejste den største Del af den sønderjydske Befolkning til Protest. Det kan det ærede Medlem naturligvis nok paastaa, men en Kendsgerning er det, at den sønderjydske Befolkning i dette Spørgsmaal staar stærkt delt, og hvor den største Part er, er det maaske vanskeligt at fastslaa. Men i alt Fald er det sikkert, at der er en meget stor Del, som deler de Anskuelser, der giver sig Udtryk i det fremsatte Lovforslag.

Videre udtalte det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen, at jeg havde udstødt aabenlyse Trusler om at rejse Landet i en stærk Agitation, hvis vi ikke fik vor Villie her —

saadan omtrent var Meningen af det. Heroverfor maa jeg gøre gældende, at jeg har ikke udstødt Trusler, men jeg har fremhævet en Kendsgerning. Den Uro, der er i Husmandskredse dernede, er ikke noget, som enten det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen eller jeg har bragt ind, men det er noget, som maatte komme ganske naturligt, naar Husmændene saa, at Menighedsraadene nede hos os ikke var villige til at gøre dem de samme Indrømmelser, som Menighedsraadene i det øvrige Land havde gjort. Og naar det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen var saa venlig at antyde, at Udtalelserne af det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen og af mig kun skulde bruges i Agitationens Tjeneste, og det ærede Medlem sagde, at han var sikker paa, at vi vilde udnytte denne Agitation til Mulighedernes yderste Grænse, ja, saa kan det jo godt være, at det for det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen er vanskeligt at forstaa, at der er Politikere, der lader sig lede af andre Grunde end Hensynet til, hvad der kan bruges i Agitationen eller ikke. Der er imidlertid ogsaa dem — og jeg tror, det gælder baade det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen og mig i dette Tilfælde —, der lader sig lede af ærlig Overbevisning om, hvad der er det bedste. Det er det, der danner Grundlaget i alt Fald for mit Standpunkt.

Saa afslørede det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen sig som uhyre udstykningsvenlig; han vilde ogsaa gerne have, at Husmændene skulde have de sønderjydske Præstegaardsjorder, og han vilde gerne have, de skulde have dem billigt, for de maatte ikke stilles daarligere end Husmændene i andre Egne af Landet. Men han vilde jo selvfølgelig have, at det kun skulde ske, hvis Menighedsraadene frivilligt vilde afgive Jorden billigt til dem. Det er maaske dog en meget platonisk Maade, det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen dér viser sin Udstykningsvenlighed paa.

Det ærede Medlem udtalte saa, at jeg var bange for en Højesteretskendelse. Jeg ved ikke, hvad det er i min Tale, der har givet det ærede Medlem det Indtryk. Jeg har sagt, at jeg mente, en saadan Højesteretskendelse vilde give vore Anskuelser Ret, men udover det tror jeg ikke, jeg har udtalt mig. Men det kan være, at det ærede Medlem ikke var særlig opmærksom i det Øjeblik og har svaret paa noget, som han tænkte, jeg vilde have sagt. Ved tidligere Forhandlinger har jeg ganske vist sagt, at jeg ansaa en Højesteretssag af den Art for lidet ønskelig, ikke fordi jeg frygtede Udfaldet, men fordi jeg mente, at den